

مدیریت خشکسالی

تولید علوفه خصیل (قصیل) جو

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان اصفهان

اداره ترویج و آموزش

تابستان ۱۴۰۰

کاربرد علوفه جو در تغذیه دام:

۱. علوفه جو هم به شکل چرای مستقیم و هم به شکل خشک یا سیلو شده می تواند در تغذیه دام استفاده شود.

۲. می توان علوفه جو را مانند سایر علوفه ها بعد از برداشت روی زمین رها کرد تا رطوبت آن کم و علوفه خشک شود، سپس پرس و در انبار ذخیره نمود. مناسب ترین شکل مصرف علوفه جو برای گاو شیری و گاو گوشتی برداشت علوفه تر و سیلو کردن آن می باشد.

۳. می توان سیلاژ علوفه جو را به طور کامل جایگزین سیلاژ ذرت در جیره غذایی بره های پرواری و گوساله های پرواری قرار داد.

۴. در جیره های غذایی کاملا مخلوط، سیلاژ علوفه جو می تواند تا ۵۰ درصد جایگزین سیلاژ ذرت در تغذیه گاو های شیری متوسط تولید، استفاده شود (بدون اثر نامطلوب بر ترکیب شیر).

ارزش غذایی علوفه جو:

سیلاژ علوفه جو قابلیت هضم بالایی برای دام دارد. اما نسبت به سیلاژ ذرت انرژی کمتر و میزان پروتئین خام بالاتری دارد. گزارش ها نشان می دهد سیلاژ جو عملکرد بهتری نسبت به سیلاژ ذرت برای تولید شیر و گوشت دارد.

تهیه سیلاژ قصیل جو:

قصیل جو از قابلیت خوبی برای سیلاژ برخوردار است. برای تهیه سیلاژ باید علوفه جو را که در مرحله خمیری دانه برداشت شده با چاپر به قطعات ۵. ۱- ۵. ۰ سانتی متری خرد کرده و کاملا فشرده شود و بدون نیاز به مواد افزودنی به مدت ۹۰ روز سیلو شود. دقت نمایید که میزان رطوبت علوفه برای سیلو کردن باید ۷۲-۶۴ درصد باشد و رطوبت کمتر از این مقدار، فشرده سازی علوفه را مشکل می نماید.

نکات مهم برای تهیه سیلاژ مرغوب از قصیل جو:

۱. اندازه قطعات

۲. زمان مناسب برداشت

۳. نداشتن خاک

۴. فشردگی کافی که باید بارها با تراکتور روی توده

سیلویی حرکت کرد تا کاملا فشرده شود.

عنوان: مدیریت خشکسالی تولید(قصیل) خصیل جو

گرددآوردندگان: فاطمه رفیعی - طاهره سادات فاتحی

برگرفته از: نشریه کاربرد گیاهان علوفه ای زمستانه در خوراک دام

ویراستار تخصصی: دکتر مسعود ترابی، مهندس شاپور سهرابی

ویراستار ترویجی و ادبی: فاطمه رفیعی

تهیه شده در: اداره ترویج و آموزش مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان اصفهان و اداره

رسانه های آموزشی و ترویجی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان اصفهان

مسئولیت صحت مطالب با گردآوردندگان است.

شماره ثبت در شورای انتشارت سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

۰۲۱۴۰۱۱۰۱۰۰۹ مورخ ۱۴۰۱/۲/۴ می باشد.

در سال های اخیر به علت تغییرات اقلیمی، وضعیت منابع آب کشور و تنش های خشکی و شوری، با کاهش تولید علوفه مواجه شده ایم. در حال حاضر بهترین راهکار برای حل این معضل تغییر در زمان و الگوی تولید علوفه گندمیان یک ساله مانند جو می باشد.

قصیل یا خصیل جو (علوفه سبز جو):

جو یکی از گیاهان زراعی مهم و جزء چهار غله مهم جهان است. خصیل یا قصیل به علوفه سبز غلات گفته می شود که یکی از راه های تامین بخشی از علوفه زمستانی دام به صورت "سرچر" و سیلاژ است. علت اهمیت قصیل جو استفاده از منابع محدود آب و کشت پاییزه در مناطق خشک می باشد. جو در اکثر به صورت پاییزه کشت می گردد.

علل برتری قصیل جو نسبت به سایر علوفه ها:

۱. سهولت در کاشت
۲. کم توقعی گیاه (به ویژه نیاز آبی کم)
۳. تحمل به شوری بالا (تا شوری حدود ۸)
۴. قابلیت سازگاری با شرایط محیطی و اقلیمی مختلف
۵. امکان برداشت در بهار (اوایل و اواسط بهار)
۶. عملکرد بالا

ویژگی های اکولوژیکی قصیل جو:

۱. بخش زیادی از آب مصرفی برای تولید این محصول از نزولات جوی تامین می شود.
۲. برای کشت جو به منظور علوفه، ارقام مناسبی وجود دارد که متناسب با وضعیت آب و خاک هر منطقه باید با کارشناس زراعت یا ترویج شهرستان مشورت شود.

۳. ارقام جو تحمل خوبی به شوری آب و خاک دارند اما برای تولید علوفه جو بهتر است میزان شوری بیشتر از ۸ نباشد.

۴. کاشت و برداشت قصیل جو در مقایسه با ذرت علوفه ای باعث صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی می شود. میزان مصرف آب قصیل جو ۴-۳ هزار مترمکعب در هکتار در روش آبیاری تحت فشار و ۵-۴ هزار متر مکعب در هکتار در روش آبیاری کرتی است.

۵. میزان عملکرد علوفه تر ارقام علوفه ای جو ۵۰-۳۰ تن در هکتار و علوفه خشک ۱۲-۷ تن در هکتار می باشد.

۶. برداشت علوفه جو در مقایسه با برداشت معمول گاه و دانه موجب صرفه جویی ۲-۱ نوبت آبیاری شده و محصول حداقل یک ماه زودتر برداشت می شود.

۷. به منظور برداشت مکانیزه علوفه جو باید زمین قبل از کاشت تسطیح شود و از سیستم آبیاری تحت فشار استفاده شود.

۸. هزینه تولید علوفه غلات زمستانه از جمله جو نسبت به علوفه سیلویی تابستانه به مراتب کمتر است، چون میزان مصرف کودهای شیمیایی و سموم آفت کش در آنها کمتر می باشد.